

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Rationes pro priori sententia aduersus posteriorem. membr. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

mant seruari posse cum solo concurso Dei generali, vtique ne interitus incurreret æternum (vt fides eum docet, ipseque sibi incurri propter quodcumque lethale peccatum persuaderet) facile seruaret præceptum, abstineretque à culpa lethali: dum verò aliquantulum difficultas obseruatio occurreret, non peccaret transgrediendo præceptum, nisi peculiari ope adiuuaretur: ergo sine peculiari auxilio Dei posset perseverare sine peccato lethali, atque adeò in gratia & iustitia accepta.

Nonum.

Postrema sit. Habitus gratia gratum faciens & caritatis, licet suo concurso opera, qua ex ipso eliminamus, efficiat supernatura, vtique æterna meritoria: sanè solo suo momento & inclinatione non ita sensibiliter nos iuuat, quin ad vitia propensi, inclinatisque maneamus. Vnde si Deus faciem suam à nobis auerat, ceteraque particularia sua auxilia à nobis auferat, ferè tam facile conturbamur, & tam debiles ac expositi ad succumbendum temptationibus, labendumque in peccata remanemus, ac si in gratia gratum faciente non essemus constituti. Atque hinc est, quod etiam iustus egeat auxiliis particularibus, vt se à peccatis contineat, sicut indiget is, qui gratia gratum faciente caret. Hoc ita constituto, in hunc modum confacio argumentum. In statu naturæ lapsæ eiusdem rationis est impotens, qua est in homine iusto ad seruandum præcepta omnia obligantia sub culpa lethali & ad non succumbendum temptationibus, cum ea, qua in eodem statu est in iis qui extra gratiam sunt Dei, & cum ea qua est in homine si in puris naturalibus fuisset conditus: sed impotens illa sine speciali auxilio Dei, que est in homine iusto, coniuncta est cum potentia ad ita seruandum singula præcepta & non succumbendum in quocumque temporis momento temptationibus occurrentibus, vt, si præcepta transgrediatur, verè peccet, cäque ratione gratiam & iustitiam acceptam amittat: ergo vniuersum homo naturæ lapsa ita impotens est sine speciali auxilio Dei ad diu seruanda præcepta obligantia sub culpa lethali, & resistendum temptationibus, quibus necessaria est ad resistere, vt nihilominus cum solo concurso Dei generali possit in quocumque temporis momento seruare præcepta, qua sub culpa lethali seruanda occurrerent, & non consentire temptationibus quibuscumque tunc occurrentibus. Maior ex iis, qua præmissimus, est perspicua: minor verò aperte colligitur ex illa definitione Concilij Tridentini se. 6. can. 22. Si quis dixerit, iustificatum vel sine speciali auxilio Dei in accepta iustitia perseverare posse, aut cum eo non posse, anathema sit. Etenim de iustificato definitur, sine speciali auxilio Dei, arque adeò cum solo generali concurso, esse in eo impotentiam ad perseverandum in accepta iustitia & gratia: cum verò non definetur perseverare in gratia, nisi per transgressionem præcepti obligantis sub culpa lethali, impotens per consequens definitur ad diu seruanda præcepta omnia, qua obligant sub culpa lethali: & cum nulla præcepti transgressione lethaleriter peccet & amittat iustitiam, nisi in quo instanti tale præceptum transgreditur, potens sit illud non transgredi, atque adeò non solam materialiter, sed etiā formaliter culpam lethalem committat, vtique definitur, cum impotens, quam sine particulari auxilio cum solo generali concurso habet ad seruandum diu præcepta omnia obligantia sub culpa lethali, coniunctam habere potentiam cum solo concurso generali ad non transgrediendum præceptum, in quo instanti, & cum occasionibus & temptationibus, cum quibus illud transgreditur. Quod sit, vt impotens, de qua

A ibi loquitur Concilium ad vitanda peccata lethalia, seruandaque proinde cum solo concurso generali præcepta obligantia sub culpa lethali, si perfimili ei, quæ est in omnibus iustis, infra Dei matrem, ad vitanda venialia peccata: est enim ad vitanda omnia, non verò ad vitanda singula, quibuscumque existentibus occasionibus & temptationibus. Quomodo autem impotens ad omnia cohæret & consentiat cum potentia ad singula vitanda, siue venialia, siue lethalia peccata, explicabitur disputatione sequenti.

M E M B R V M I V.

Rationes pro priori sententia aduersus posteriorem.

N confirmationem verò prioris sententiae obici potest contra secundam, in primis Augustinus epistola 106 ad Paulinum, vbi inter obiecta Pelagius in Concilio quodam Palestino, que nisi Pelagius ipse propria confessione anathematizasset, ipse ab eodem Concilio fuisset anathematizatus, illud connumerat: *Gratiam Dei, atque adiuvium non ad singulos actus dari, sed in libero arbitrio esse, vel in lege, & doctrina.* Illud præterea refert, viatoriam nostram non ex Dei adiutorio esse, sed ex libero arbitrio. Ex quorum damnatione & reparatione infert vterius Augustinus, vnumquemque fidelem teneri fateri, quando contra temptationes, concupiscentiasque illicitas dimicamus, quamvis & illuc habeamus propriam voluntatem, non tamen ex illa, sed ex adiutorio Dei nostram prouenire viatoriam.

Secundò, obiciet aliquis Innocentium primum in epistola ad Concilium Carthaginense, vbi ait: *Pares nos ad resistendum, non liberum arbitrium, sed Dei solius potest facere auxilium.* Et in epistola ad Concilium Mileuitanum: *In omnibus, inquit, diuinis paginae voluntati libera non nisi adiutorium Dei legitum esse necendum, eamque nihil posse celestibus presidii substitutum.* Afferet etiam Coelestinum primum epistola 1. vbi inter alia cap. 6. definit: *Neminem, quam baptismatis gratia renovatum, idoneum esse ad superandas diaboli insidias, & ad vincendas carnis concupiscentias, nisi per quotidianum Dei adiutorium, perseverantiam bone conversationis acceperit.* Et cap. 7. ait: *Nemo, nisi per gratiam, bene vivitur libero arbitrio.*

Tertiò, obiciet illud Pauli prima ad Corinth. 10. *Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis: ergo aliquæ sume temptationes graues, quas homines viribus suis superare non possunt.* Item illud secunda ad Corinth. 1. *Non volumus ignorare vos fratres de tribulatione nostra, que facta est in Asia, quoniam supra modum granati sumus, supra virtutem, ita ut rediret nos etiam visuere: ergo temptationes graues sunt supra virtutem, & vires liberi arbitrii.*

Quartò, obiciet, si vera esse posterior sententia, sequeretur aliquem absque speciali auxilio Dei posse esse martyrem: consequens autem est falsum, cd quod martyrum esse non possit sine gratia gratum faciente, quam nullus solis viribus natura valet comparare: ergo tentatio, in qua mors imminet, nisi quis à fide discedat, aut in aliud flagitium confessiat, neque ad tempus brevissimum potest sine speciali auxilio Dei auxilio superari.

M E M